

Αναζήτηση πληροφοριών και βιβλιογραφικών δεδομένων από τους φοιτητές της Νοσηλευτικής

Παναγιώτα Ιορδάνου

PhD, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νοσηλευτικής, ΤΕΙ Αθηνών, Αθήνα

Παναγιώτα Μυλωνά-Μπέλλου

PhD, Καθηγήτρια Νοσηλευτικής, ΤΕΙ Αθηνών, Αθήνα

Σταυρούλα Ανδρεά

PhD, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νοσηλευτικής, ΤΕΙ Αθηνών, Αθήνα

Μαρία Νούλα

PhD, Επίκουρη Καθηγήτρια Νοσηλευτικής, ΤΕΙ Λαμίας, Λαμία

Ευτυχία Γκεσούλη

PhD, Επίκουρη Καθηγήτρια Νοσηλευτικής, ΤΕΙ Λαμίας, Λαμία

Ελπίδα Κρουστάλλη

Νοσηλεύτρια

Τμήμα Νοσηλευτικής,
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθηνών

ΣΚΟΠΟΣ Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η μελέτη του τρόπου με τον οποίο οι φοιτητές αναζητούν πληροφορίες και βιβλιογραφικά δεδομένα, καθώς και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ως προς την εύρεσή τους.
ΥΛΙΚΟ-ΜΕΘΟΔΟΣ Το υλικό της μελέτης μας αποτέλεσαν 600 φοιτητές των τριών τελευταίων εξαμήνων των

Nursing students' seeking information and bibliographic data

Panagiota Iordanou

PhD, Associate Professor in Nursing, Technological Educational Institution of Athens, Athens, Greece

Panagiota Milona-Bellou

PhD, Professor in Nursing, Technological Educational Institution of Athens, Athens, Greece

Stavroula Andrea

PhD, Associate Professor in Nursing, Technological Educational Institution of Athens, Athens, Greece

Maria Noula

PhD, Assistant Professor in Nursing, Technological Educational Institution of Lamia, Lamia, Greece

Eftichia Gessouli

PhD, Assistant Professor in Nursing, Technological Educational Institution, Lamia, Greece

Elpida Kroustali

RN

Nursing Department,
Technological Educational Institution of Athens

AIM The aim of the present study was to investigate how students search information and bibliographic data as well as the problems that they face as for the finding.

MATERIAL-METHOD The material of our study constituted 600 students of three last semesters of nursing and midwifery departments of the Technological Educa-

τημάτων Νοσηλευτικής και Μαιευτικής του ΤΕΙ Αθήνας, καθώς και της Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Λαμίας. Η στατιστική επεξεργασία έγινε με το πακέτο SPSS και τη μέθοδο της δοκιμασίας του χ^2 .

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Ποσοστό 90,3% χρησιμοποιούσε τη βιβλιοθήκη, 70,3% το διαδίκτυο, ενώ το 60,3% αντλούσε πληροφορίες από τους συμφοιτητές του. Οι περισσότεροι (78,3%) φοιτητές χρησιμοποιούσαν τα βιβλία, ενώ το 37,7% χρησιμοποιούσε συχνά τα επιστημονικά περιοδικά. Στο διαδίκτυο χρησιμοποιούσαν τις διεθνείς βάσεις δεδομένων MEDLINE και CHINAL σε ποσοστό 5% και 17%, αντίστοιχα. Το διαδίκτυο ερχόταν πρώτο στην προτίμηση των ανδρών ($P=0,002$), ενώ οι φοιτήτριες προτιμούσαν ως πηγή πληροφοριών τα συνέδρια ($P=0,001$). Στατιστικά σημαντική διαφορά παρατηρήθηκε μεταξύ του 3ου και 7ου εξαμήνου ως προς την έλλειψη εξοικείωσης ($P\leq 0,001$) και ως προς την έλλειψη χρόνου ($P\leq 0,001$), αλλά και ως προς τη διάθεση χρόνου για αναζήτηση ($P\leq 0,001$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Ικανό ποσοστό φοιτητών της Νοσηλευτικής αντλούσαν βιβλιογραφικά δεδομένα από όλες τις πηγές που τους ήταν διαθέσιμες. Το διαδίκτυο ερχόταν πρώτο στην προτίμηση των ανδρών. Στατιστικά σημαντική διαφορά βρέθηκε μεταξύ του 3ου και 7ου εξαμήνου ως προς την έλλειψη εξοικείωσης, την έλλειψη χρόνου, αλλά και ως προς τη διάθεση χρόνου για αναζήτηση. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που οι σπουδαστές αντιμετώπιζαν ήταν η έλλειψη χρόνου.

Λέξεις-κλειδιά:

- Αναζήτηση πληροφοριών από φοιτητές
- Βιβλιογραφικά δεδομένα • Προβλήματα συλλογής

Υπεύθυνος αλληλογραφίας

Παναγιώτα Ιορδάνου
Διαδ. Παύλου 18, 152 37 Φιλοθέη, Αθήνα
Τηλ. 210-67 13 076
E-mail: iordanoupan@yahoo.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στη νοσηλευτική εκπαίδευση, πολλοί παράγοντες έχουν δείξει ότι επηρεάζουν την επιστημονική και κλινική κατάρτιση των φοιτητών.¹⁻⁴ Μερικοί από αυτούς έχουν μελετηθεί ξεχωριστά και η επίδρασή τους στη νοσηλευτική κλινική πράξη έχει καταγραφεί ως βασική επίδραση, όπως π.χ. ότι οι μεγαλύτεροι σε ηλικία φοιτητές της Νοσηλευτικής αποδίδουν περισσότερο στην κλινική πράξη απ' ό,τι οι νεότεροι, ανεξαρτήτως των τυπικών

tional Institution of Athens and Nursing Department of the Technological Educational Institution of Lamia. The statistical analysis performed with the SPSS statistical package and the method of χ^2 test.

RESULTS Percentage of 90.3% uses the library, 70.3% the internet and 60.3% draws his information from their classmate. Most of the students use the books in frequency 78.3% and the 37.7% often use the scientific magazines. MEDLINE and CHINAL were used in percentage 5% and 17% respectively. Internet was first in the preference of male students ($P=0.002$), still the students prefer to use as source of information the congresses ($P=0.001$). Also statistical significant difference was found between the third and seventh semester as for the lack of familiarization ($P\leq 0.001$), as for the lack of time ($P\leq 0.001$) and also as for the disposal of time for search ($P\leq 0.001$).

CONCLUSIONS Adequate percentage of students in nursing drew bibliographic data from all the sources they were available. Internet was first in the preference of male students. Significant difference was found between the third and seventh semester in relation to the lack of familiarization, and to available time and also to the disposal of time for search. Lack of time was the bigger problem that students faced.

Key words:

- Students's seeking information • Bibliographic data
- Problems of data collection

Corresponding author

Panagiota Iordanou
18 Diad. Pavlou street, GR-152 37 Filothei, Athens, Greece
Tel. +30 210-67 13 076
E-mail: iordanoupan@yahoo.gr

τους προσόντων.⁵⁻⁷ Από ερευνητές⁸ υποστηρίζεται ότι η εκπαίδευση επιτυγχάνει όταν γίνονται διαλέξεις από καθηγητές, συνοδευόμενες από ακαδημαϊκή κατεύθυνση των φοιτητών για αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων, μερικώς δε εκτιμάται από την παρουσίαση και συγγραφή εργασιών των φοιτητών. Επίσης, μεγάλη σημασία για τη μάθηση και την καλή απόδοση στην κλινική πράξη των φοιτητών έχει η διαπροσωπική σχέση καθηγητή-φοιτητή και η συζήτηση στην αίθουσα διδασκαλίας.^{9,10}

Επομένως, η αναζήτηση των βιβλιογραφικών δεδομένων είναι πολύ σημαντική, διότι ασκεί ουσιαστική επίδραση στην εκπαίδευση και στην απόδοση των φοιτητών. Επίσης, συντελεί στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων διαχείρισης πληροφοριών και στην ανάπτυξη της γνώσης και της κρίσης, καθιστώντας έτσι τους φοιτητές ενεργά συμμετέχοντες.

Με την υπόθεση ότι η αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων επιδρά στην εκπαίδευση και γενικότερα στην καριέρα των φοιτητών της Νοσηλευτικής, η μελέτη μας αποσκοπούσε στην εξέταση της αναζήτησης πληροφοριών και βιβλιογραφικών δεδομένων από τους φοιτητές, καθώς και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ως προς την εύρεσή τους.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Το υλικό της μελέτης μας αποτέλεσαν 600 φοιτητές των τριών τελευταίων εξαμήνων, μέσου όρου ηλικίας 22,5 ετών, των τμημάτων Νοσηλευτικής και Μαιευτικής του ΤΕΙ Αθήνας και Νοσηλευτικής του ΤΕΙ Λαμίας. Ένα ειδικό ανώνυμο ερωτηματολόγιο, που περιείχε ερωτήσεις κλειστού τύπου, διανεμήθηκε, συμπληρώθηκε και συλλέχθηκε. Ο χρόνος που αφιερώθηκε για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ήταν 15 min. Τα ερωτηματολόγια που μοιράστηκαν ήταν 680, αλλά 80 από αυτά απορρίφθηκαν διότι δεν ήταν καθόλου ή ήταν ατελώς συμπληρωμένα. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ερωτήσεις δημογραφικών χαρακτηριστικών και ερωτήσεις σχετικές με την έννοια της αναζήτησης βιβλιογραφικών δεδομένων. Πριν από τη μελέτη και τη διανομή των ερωτηματολογίων εξηγήθηκαν οι στόχοι της μελέτης, εγγυήθηκε η εμπιστευτικότητα και ζητήθηκε η συγκατάθεση των φοιτητών, εξηγώντας τους ότι η συμμετοχή είναι προαιρετική. Οι φοιτητές δέχθηκαν να συνεργαστούν και να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο. Η στατιστική επεξεργασία έγινε με το στατιστικό πακέτο SPSS και τη μέθοδο του χ^2 .

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ποσοστό 13,3% (80) ήταν άνδρες και 86,7% (520) γυναίκες. Τα λοιπά χαρακτηριστικά του δείγματος αναφέρονται στον πίνακα 1.

Όσον αφορά στις πηγές που χρησιμοποιούσαν οι φοιτητές για την αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων, το μεγαλύτερο ποσοστό 90,3% (542) χρησιμοποιούσε τη βιβλιοθήκη, το 70,3% (422) χρησιμοποιούσε το δια-

Πίνακας 1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος.

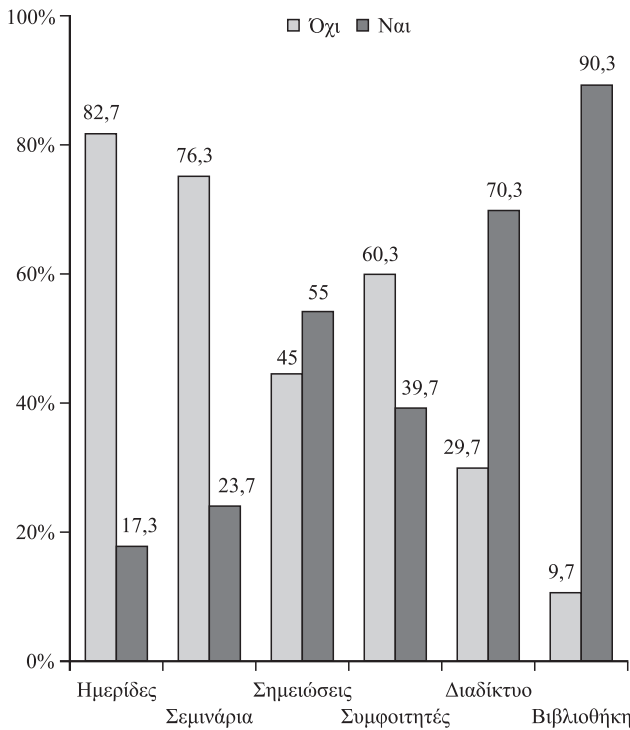
Χαρακτηριστικά	N	(%)
<i>Φύλο</i>		
Άνδρες	80	13,3
Γυναίκες	520	86,7
<i>Ηλικία (έτη)</i>		
≤22	454	75,6
>22	146	24,4
<i>ΤΕΙ-Τμήμα</i>		
Αθήνα-Νοσηλευτική Α	286	47,7
Αθήνα-Νοσηλευτική Β	174	29,0
Αθήνα-Μαιευτική	72	12,0
Λαμία-Νοσηλευτική	68	11,3
<i>Εξάμηνο</i>		
6ο	184	30,6
7ο	350	58,4
8ο	66	11,0

δίκτυο, ενώ το 60,3% (362) αντλούσε πληροφορίες από τους συμφοιτητές του, μέσω σημειώσεων και φωτοτυπιών που αντάλλαζαν. Άλλα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν ως πηγή πληροφοριών ήταν η προσωπική συλλογή πληροφοριών, δηλαδή τα δικά τους βιβλία και οι σημειώσεις τους, τα σεμινάρια και οι ημερίδες (εικόνα 1). Οι φοιτητές είχαν την άποψη ότι τα σημαντικότερα μέσα συλλογής πληροφοριών ήταν η βιβλιοθήκη 52,3% (314), το διαδίκτυο 36,7% (220) και οι συμφοιτητές τους 26,7% (160). Οι περισσότεροι χρησιμοποιούσαν τα βιβλία 78,3% (470) και το 37,7% (226) χρησιμοποιούσε συχνά επιστημονικά περιοδικά του κλάδου. Ακόμη, οι διεθνείς βάσεις δεδομένων MEDLINE και CHINAL χρησιμοποιούνταν σε ποσοστό 17% (102) και 5% (30), αντίστοιχα.

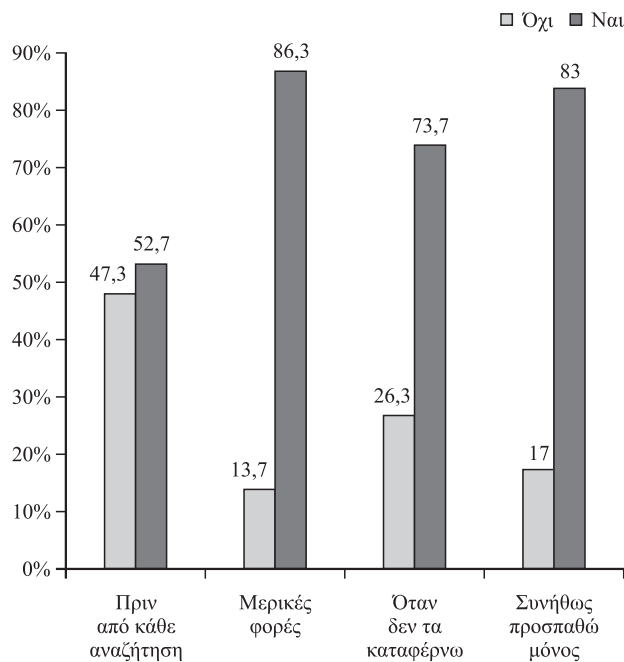
Σε ποσοστό 47,3% (284) οι φοιτητές συμβουλευόνταν πάντα το προσωπικό της βιβλιοθήκης, ενώ το 26,3% (158) κατέφευγε στο προσωπικό όταν δεν τα κατάφερνε (εικόνα 2).

Μερικά από τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη συλλογή βιβλιογραφικών δεδομένων ήταν η έλλειψη χρόνου 49,7% (298), το γεγονός ότι δεν γνώριζαν καλά τις πηγές όπου έπρεπε να ανατρέξουν τόσο στη βιβλιογραφία όσο και στο διαδίκτυο 26,3% (158) και η έλλειψη εξοικείωσης γενικά 15%, (90) (πίνακας 2).

Όσον αφορά στο χρόνο που διέθεταν οι φοιτητές για την εύρεση των βιβλιογραφικών δεδομένων, το 17,3%

Εικόνα 1. Πηγές που χρησιμοποιούν οι φοιτητές για αναζήτηση βιβλιογραφίας σχετικής με τις σπουδές τους.

Εικόνα 2. Κατανομή ανάλογα με το πόσο συχνά συμβουλευόμαστε οι φοιτητές το προσωπικό της βιβλιοθήκης.

(104) διέθετε 3 ώρες και το 15,7% (94) διέθετε 2 ώρες την εβδομάδα (εικόνα 3).

Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι σημαντικό ποσοστό φοιτητών 28%, 168) χρησιμοποιούσε τη βιβλιοθήκη ως χώρο μελέτης. Επίσης, από αυτούς που τη χρησιμοποιούσαν, ποσοστό 12,3% (74) αφιέρωνε έως και 2–3 ώρες την ημέρα για μελέτη.

Αναφορικά με τη σχέση εξαμήνου φοίτησης και συλλογής βιβλιογραφικών δεδομένων, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι περισσότερη βιβλιογραφία συνέλεξαν οι φοιτητές του 7ου εξαμήνου (35,7%, 214) και ακολουθούσαν αυτοί του 5ου (29,7%, 178) (εικόνα 4).

Μεταξύ των ανδρών, πρώτη επιλογή για την αναζήτηση πληροφοριών ήταν η βιβλιοθήκη ($P \leq 0,001$). Το διαδίκτυο ερχόταν πρώτο στην προτίμηση των ανδρών ($P = 0,002$), ενώ οι γυναίκες προτιμούσαν να χρησιμοποιούν ως πηγή πληροφοριών τα συνέδρια ($P = 0,001$).

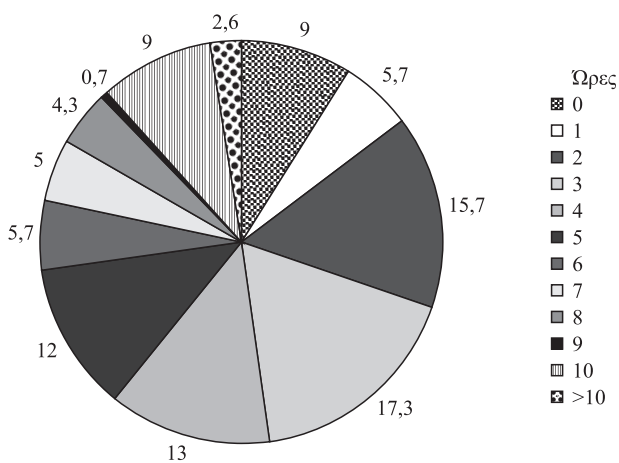
Στατιστικά σημαντική διαφορά βρέθηκε μεταξύ του 3ου και του 7ου εξαμήνου ως προς την έλλειψη εξοικείωσης των μέσων αναζήτησης ($P \leq 0,001$), την έλλειψη χρόνου για αναζήτηση ($P \leq 0,001$), αλλά και τη διάθεση χρόνου για αναζήτηση πληροφοριών ($P \leq 0,001$).

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων έχει σημαντική επίδραση στην καριέρα των φοιτητών. Πολλοί μελετητές^{11,12} υποστηρίζουν ότι η αναζήτηση βιβλιογραφικών πληροφοριών συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην επιτυχία των φοιτητών, η οποία είναι ανάλογη με το πόσο συχνά οι φοιτητές αναζητούν βιβλιογραφία και με το κατά πόσο οι ίδιοι κατευθύνουν τη μελέτη τους. Αν και ο βαθμός εισαγωγής καθώς και τα προσόντα εισαγωγής των φοιτητών στις νοσηλευτικές σχολές ή στα διάφορα τμήματα των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων παίζουν ουσιαστικό ρόλο, εντούτοις η επίδρασή τους στην επιτυχία τους δεν είναι τόσο μεγάλη όσο αυτή της αναζήτησης βιβλιογραφικών δεδομένων και μάλιστα της κατευθυνόμενης αναζήτησης (εικόνα 5).⁸ Στην εικόνα 5 καταγράφονται οι διάφορες παράμετροι που συμβάλλουν στην επιτυχία των φοιτητών, όπως ο βαθμός εισαγωγής στο εκπαιδευτικό ίδρυμα, η αίσθηση της προσωπικής επιτυχίας, οι ακαδημαϊκές ανησυχίες και το ενδιαφέρον, τα οποία όλα τείνουν προς την αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων. Στην εικόνα 5 παρουσιάζεται η άμεση επίδραση της ηλικίας και της αναζήτησης των βιβλιογραφικών δεδομένων στην επιτυχία των φοιτητών. Η επίδραση της ηλικίας στην ακαδημαϊκή επιτυχία είναι υπαρκτή αλλά έμμεση, καθώς οι με-

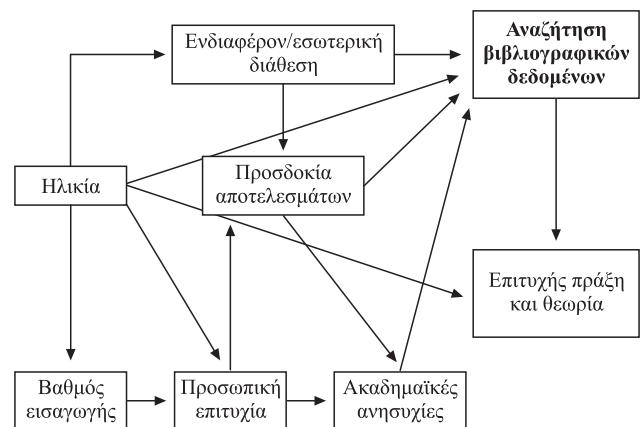
Πίνακας 2. Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές στην αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων.

Προβλήματα	N		(%)	
	Δεν αντιμετωπίζουν	Αντιμετωπίζουν	Δεν αντιμετωπίζουν	Αντιμετωπίζουν
Δεν γνωρίζουν τις πηγές	442	158	73,7	26,3
Δεν μπορούν να χειριστούν τους καταλόγους της βιβλιοθήκης	524	76	87,3	12,7
Δεν γνωρίζουν πώς να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο	448	152	74,7	25,3
Έλλειψη εξοικείωσης, γενικά	510	90	85,0	15,0
Δεν γνωρίζουν πώς να επιτύχουν αυτό που ζητούν	488	112	81,3	18,7
Έλλειψη χρόνου	302	298	50,3	49,7

Εικόνα 4. Κατανομή ανάλογα με το πόσο χρόνο (σε ώρες) την εβδομάδα διαθέτουν οι φοιτητές για αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων (%).

γαλύτεροι σε ηλικία και οι ωριμότεροι φοιτητές αναζητούν σε μεγαλύτερο ποσοστό βιβλιογραφικά δεδομένα. Επομένως, η επιτυχία είναι αποτέλεσμα της αυξημένης βιβλιογραφικής αναζήτησης.^{13,14} Υποστηρίζεται ακόμη ότι τα προσόντα εισαγωγής δεν είναι ο πιο χρήσιμος δείκτης για την ακαδημαϊκή ή την κλινική καριέρα του φοιτητή και δεν πρέπει να αποτελεί το μοναδικό κριτήριο για την επιλογή τους.¹⁵⁻¹⁷ Σημαντικός είναι ο ρόλος του καθηγητή, που θα κατευθύνει το φοιτητή στην αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων, καθώς επίσης και του προσωπικού της βιβλιοθήκης.

Τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης είναι ενθαρρυντικά αλλά όχι ικανοποιητικά, αφού μόνο το 17,3% των φοιτητών διαθέτει 3 ώρες/εβδομάδα και το 15,7%

Εικόνα 5. Θεωρητικό μοντέλο, το οποίο παρουσιάζει τη σπουδαιότητα της αναζήτησης των βιβλιογραφικών δεδομένων.⁸

2 ώρες/εβδομάδα για την αναζήτηση των βιβλιογραφικών δεδομένων, ενώ σημαντικά περισσότερο χρόνο (>10 ώρες) διαθέτει μόνο το 2,6%. Τα αποτελέσματα θα ήταν ικανοποιητικά αν τουλάχιστον το 50% διέθετε περισσότερο χρόνο γι' αυτόν το σκοπό, γεγονός που σημαίνει ότι απαιτείται ακόμα μεγαλύτερη προσπάθεια από την πλευρά των φοιτητών.

Η βιβλιοθήκη, εκτός από την πληθώρα πληροφοριών που παρέχει, αποτελεί και έναν αξιόλογο χώρο μελέτης και προσελκύει ένα μεγάλο ποσοστό φοιτητών, οι οποίοι αφιερώνουν 1-3 ημέρες την εβδομάδα για 2-3 ώρες μελέτης την ημέρα.

Όσον αφορά στη σχέση του εξαμήνου φοίτησης με τη συχνότητα αναζήτησης βιβλιογραφικών πληροφοριών,

την πρώτη θέση κατέλαβε το 7ο εξάμηνο, με στατιστικά σημαντική διαφορά από 1ο, 2ο, 3ο και 8ο εξάμηνο ($P \leq 0,001$), όπως φαίνεται και στην εικόνα 4. Το παραπάνω αποτέλεσμα θεωρείται αναμενόμενο, καθώς στο 7ο εξάμηνο οι φοιτητές αρχίζουν να συλλέγουν πληροφορίες για την πτυχιακή τους εργασία και με τη λήξη αυτής το ποσοστό αναζήτησης μειώνεται.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές στην αναζήτηση πληροφοριών, όπως η έλλειψη χρόνου και η άγνοια των πηγών, είναι αντιμετωπίσιμα. Όταν υπάρχει διάθεση αναζήτησης δεδομένων για μάθηση, τότε ο χρόνος εξοικονομείται, ενώ με τη συχνή αναζήτηση πηγών επέρχεται εξοικείωση του φοιτητή με τη σχετική διαδικασία. Με την αναζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων οι φοιτητές παρακολουθούν από κοντά στην πρόοδο της επιστήμης και της νέας τεχνολογίας, ενώ σε διαφορετική περίπτωση μπορεί να παραμείνουν στο περιθώριο των εξελίξεων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως έδειξαν τα αποτελέσματα της μελέτης, οι φοιτητές έχουν ως κύριες πηγές αναζήτησης βιβλιογραφικών δεδομένων τη βιβλιοθήκη και το διαδίκτυο. Ένα ικανό ποσοστό χρησιμοποιεί τη βιβλιοθήκη και ως χώρο μελέτης. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι σπουδαστές είναι η έλλειψη χρόνου. Το διαδίκτυο έρχεται πρώτο στις προτιμήσεις των φοιτητών. Στατιστικά σημαντική διαφορά παρατηρείται μεταξύ 3ου και 7ου εξαμήνου ως προς την έλλειψη εξοικείωσης, την έλλειψη χρόνου, αλλά και τη διάθεση χρόνου για αναζήτηση. Η περαιτέρω μελέτη του θέματος κρίνεται απαραίτητη για την αναζήτηση λύσεων που θα συντελέσουν στην πρόοδο των φοιτητών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- McEvoy C. *The report of the Summative Evaluation of Project 2000 in Northern Ireland*. National Board of Nursing, Midwifery and Health Visiting for Northern Ireland, Belfast, 1995
- Andrew MD. Self efficacy as a predictor of academic performance in science. *J Adv Nurs* 1998, 27:596–603
- Jeffreys MR. Predicting non-traditional student retention and academic achievement. *Nurse Educ* 1998, 23:42–48
- White J, Williams R, Green BF. Discontinuation, leaving reasons and course evaluation comments of students on the common foundation programme. *Nurse Educ Today* 1999, 19:142–150
- Houltram B. Entry age, entry mode and academic performance on a project 2000 common foundation programme. *J Adv Nurs* 1996, 23:1089–1097
- Kevern J, Ricketts C, Webb C. Pre-registration nursing students: a qualitative study of entry characteristics and course outcomes. *J Adv Nurs* 1999, 30:785–795
- Richardo JTE. Mature students in higher education. An investigation of approaches to studying and academic performance. *Stud High Educ* 1995, 20:5–17
- Ofori R. Age and domain specific entry qualification as predictors of student nurses' performance in biological, social and behavioral sciences in nursing assessments. *Nurse Educ Today* 2000, 20:298–310
- Ofori R, Charlton JP. A path model of factors influencing the academic performance of nursing students. *J Adv Nurs* 2002, 38:507–515
- Mahler S, Neumann I, Tamir P. The class size effect upon activity and cognitive dimension of lessons in higher education. *Assessm Evaluat High Educ* 1986, 11:43–59
- Pintrich PR, DeGroot V. Motivational and self-regulated learning components of classroom academic performance. *J Educ Psychol* 1990, 82:33–40
- Murray-Harvey R. Identifying characteristics of successful tertiary students using path analysis. *Austr Educ Res* 1993, 20:64–81
- Brown GD. Accounting for power: nurse teachers' and students' perceptions of power in their relationship. *Nurse Educ Today* 1993, 13:111–120
- Drew PY, Watkins D. Affective variables, learning approaches and academic achievements: a causal modeling investigation with Hong Kong tertiary students. *Br J Educ Psychol* 1998, 68:173–188
- Meriel HB. Do school qualifications predict competence in nursing calculations? *Nurse Educ Today* 1998, 18:25–31
- Millar R, Irving P. Academic locus of control in British undergraduate students. *Br J Educ Psychol* 1995, 65:331–340
- Palenzuela DL. Refining the theory and measurement of expectancy of internal vs external control of reinforcement. *Personal Individ Differ* 1988, 9:607–629

Υποβλήθηκε: 19/9/2006
Επανυποβλήθηκε: 9/1/2007
Εγκρίθηκε: 29/1/2007